

KONKURENTSIAMET
Estonian Competition Authority

OTSUS

03.02.2014.a nr 5.1-5/14-004

Koondumisele nr 24/2013 Eesti Keskkonnateenused AS / Radix Hoolduse OÜ loa andmine

Koondumine

04.10.2013.a esitas Eesti Keskkonnateenused AS-i volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt on Eesti Keskkonnateenused AS 03.10.2013.a sõlminud Osäühinguga Kose Parkla osa müügilepingu (edaspidi Leping). Lepingust tulenevalt omandab Eesti Keskkonnateenused AS Osäühingult Kose Parkla 100%-ilise osaluse äriühingus Radix Hoolduse OÜ.

Tehingu tulemusena kuulub Radix Hoolduse OÜ koondumise teate esitanud äriühingu Eesti Keskkonnateenused AS valitseva mõju alla konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses, ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 2 sätestatud viisil.

Koondumise teate kohaselt eraldati Radix Hoolduse OÜ-st vara, mis ei ole seotud olmejäätmete veo teenuse osutamisega.

Konkurentsiamet avaldas 04.10.2013.a ülnimetatud koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Seoses vajadusega teha kindlaks KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolude olemasolu või nende puudumine Eesti Keskkonnateenused AS-i ja Radix Hoolduse OÜ koondumise puhul, st kas käesolev koondumine võib oluliselt kahjustada konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu, alustati Konkurentsiameti 01.11.2013.a otsusega nr 5.1-5/13-041 käesoleva koondumise osas täiendav menetlus vastavalt KonkS § 27 lg 1 punktile 2.

Käesoleva koondumise kontrollimiseks ning konkurentsiolukorra analüüsimiseks saatis Konkurentsiamet koondumise osaliste konkurentidele ja kohaliku omavalitsuse üksuste üleriigilistele liitudele taotlused teabe saamiseks, milles muu hulgas paluti anda hinnang konkurentsi toimimisele jäätmekäitluse valdkonnas ning käesoleva koondumise mõjule konkurentsiolukorrale.

Koondumise osalised

KonKS § 20 punkti 2 järgi on koondumise osaliseks füüsiline isik või ettevõtja, kes omandab valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

KonKS § 20 punkti 4 järgi on koondumise osaliseks ettevõtja, kelle üle või kelle osa üle valitsev mõju omandatakse.

Seega on koondumise osalisteks Eesti Keskkonnateenused AS ja Radix Hoolduse OÜ.

Eesti Keskkonnateenused AS (registrikood 10277820) on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omavad ühiselt valitsevat mõju AS Alexela Energia ja Pinna Properties OÜ. AS Alexela Energia on valdusettevõtja, kelle põhitegevuseks on energiavaldkonna investeeringute haldamine. AS Alexela Energia ainuaktsionär on Alexela Group OÜ, mille üle omakorda omavad ühiselt valitsevat mõju füüsilised isikud H.H. (isikukood [...]) ja I.B. (isikukood [...]).

Pinna Properties OÜ on valdusettevõtja, kelle üle omavad ühiselt valitsevat mõju füüsiline isik A.L. (isikukood [...]) ja ABM Varahaldus OÜ (registrikood 12359433), mille osad kuuluvad füüsilistele isikutele vastavalt: 1/3 osadest A.L.-le, 1/3 osadest B.T.-le (isikukood [...]) ja 1/3 osadest M.Õ.-le (isikukood [...]).

Eesti Keskkonnateenused AS on jäätmekäitlusteenuseid osutav ettevõtja, mille peamisteks tegevusaladeks on:

- Jäätmete ja sekundaarsete toormete kogumine ja vedu ning sellega seonduvad tegevused nagu konteinerite rentimine ja müük;
- Tänavate, haljasalade ja kalmistute hooldus.

Eesti Keskkonnateenused AS-iga samasse kontserni kuuluvad ettevõtjad tegutsevad erinevates majandusharudes, muuhulgas tegelevad soojus- ja elektrienergia tootmise ja müügiga Ida-Virumaal, põlevkiviõlist õlitoodete tootmise ja müügiga, vedelgaasi jae- ja hulgimüügiga, põlevkiviõlist õlitoodete tootmise ja hulgimüügiga, autohaagiste tootmise ja müügiga, finantsinvesteeringute ja kinnisvara haldusega, kinnisvara arenduse ja müügiga, lennureisijate veoteenuste osutamisega tellimuslendude sektoris ning erinevate jäätmekäitlusega seonduvate teenuste osutamisega.

Radix Hoolduse OÜ (registrikood 10540200) on Eestis registreeritud äriühing, mille üle omab koondumise eelselt valitsevat mõju Osäühing Kose Parkla. Radix Hoolduse OÜ tegeleb jäätmekäitlusteenuste, eelkõige olmejäätmete veo teenuse, osutamisega.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonKS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 391 200 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 1 917 350 eurot.

Vastavalt KonKS § 24 lg 7 juhul, kui eelneva kahe aasta jooksul on üks ja sama ettevõtja või samasse kontserni kuuluv ettevõtja omandanud valitseva mõju ettevõtjate üle, kes tegutsevad Eestis ühes ja samas majandusharus, peab selle ettevõtja käive,

kelle üle omandatakse valitsev mõju, sisaldama ka nende ettevõtjate käivet, kelle üle on valitsev mõju omandatud koondumisele eelneva kahe aasta jooksul.

Võttes arvesse, et Alexela Group OÜ kontserni kuuluvad ettevõtjad on eelneva kahe aasta jooksul omandanud valitseva mõju mitmete jäätmekäitlusteenuste osutamisega tegelevate äriühingute üle ning lähtudes KonkS § 24 lg 7 sätestatud täiendavast käibekriteeriumist, ületavad koondumise osaliste käibed KonkS § 21 lg 1 sätestatud käibemäärasid ning seega kuulub käesolev koondumine kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Eesti Keskkonnateenused AS tegeleb erinevate jäätmekäitlusteenuste osutamise ning tänavate, haljasalade ja kalmistute hooldusega. Koondumise teate kohaselt eraldati Radix Hoolduse OÜ-st vara, mis ei ole seotud olmejäätmete veo teenuse osutamisega, ning Eesti Keskkonnateenused AS omandab käesoleva koondumisega ainuosaluse äriühingus, mille ainus tegevusala on olmejäätmete vedu. Seega tekib horisontaalne kattuvus koondumise osaliste tegevuste vahel jäätmekäitlusteenuste osutamise ning eelkõige olmejäätmete veo teenuse osas.

Jäätmeseaduse § 66 lg 1 kohaselt on korraldatud jäätmevedu olmejäätmete kogumine ja vedamine määratud piirkonnast määratud jäätmekäitluskohta või –kohtadesse kohaliku omavalituse üksuse valitud ettevõtja poolt. Jäätmeseaduse § 66 lg 2 kohaselt korraldab kohaliku omavalitsuse üksus oma haldusterritooriumil olmejäätmete, eelkõige prügi ehk segaolmejäätmete, nende sortimisjääkide ja olmejäätmete tekkekohas liigiti kogumisel tekkinud jäätmeliikide kogumise ja veo. Korraldatud jäätmevedu võib hõlmata ka teisi olmejäätmete liike või muid jäätmeid, kui see on vajalik jäätmeseaduse nõuete täitmiseks või seda tingib oluline avalik huvi.

Jäätmeseaduse § 67 lg 1 kohaselt korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja leidmiseks korraldab kohaliku omavalituse üksus iseseisvalt või koostöös teise kohaliku omavalitsuse üksusega teenuste kontsessiooni lähtuvalt riigihangete seaduses sätestatust. Jäätmeseaduse § 68 lg 1 kohaselt on korraldatud jäätmeveo riigihanke tulemusel kohaliku omavalitsuse üksusega hankelepingu sõlminud isikul õigus osutada korraldatud jäätmeveo teenust määratud jäätmeliikide osas ja veopiirkonnas. Korraldatud jäätmeveo teenuse osutajaga sõlmitava hankelepingu kestus on kuni viis aastat.

Koondumise teate esitaja on seisukohal, et korraldatud olmejäätmete kogumine ja vedu moodustab omaette kaubaturu. Konkurentsiamet on samuti oma varasemates jäätmekäitluse valdkonda puudutavates otsustes¹ piiritlenud korraldatud jäätmeveo eraldi kaubaturuna, kuna korraldatud olmejäätmete kogumine ja vedu erineb muud liiki jäätmete käitlemisest, seda eelkõige eritingimuste ning erineva korralduse tõttu.

---

¹ Nt Konkurentsiameti 19.06.2013.a otsus nr 5.1-5/13-022 Koondumisele nr 10/2013 AS Eesti Keskkonnateenused / AS Jõgeva Elamu loa andmine

Konkurentsiameti hinnangul ei esine käesoleva koondumise puhul asjaolusid, mis tingiksid varasemast teistsuguse kaubaturu piiritluse korraldatud jäätmeveo valdkonnas.

Korraldatud jäätmevedu toimub piirkonniti, st jäätmevedajale antakse kontsessioon teenuste osutamiseks teatud kindlal haldusterritooriumil. Ükski teine ettevõtja ei saa ainuõiguse perioodi vältel korraldatud jäätmeveo teenust sellel territooriumil pakkuda ning teenust osutav ettevõtja omab turgu valitsevat seisundit konkreetselt talle omistatud jäätmeveo piirkonnas jäätmeveo teenuse osas. Riigihankes on võimalik osaleda kõigil hanke tingimustele vastavatel ettevõtjatel. Arvestades, et riigihange viiakse läbi vastavalt riigihangete seadusele, mis kohaldub ühetaoliselt kogu Eesti territooriumile, korraldatud jäätmeveo teenuse sisu ei erine oluliselt kohalike omavalitsuse üksuste lõikes ning suuremad jäätmekäitlusega tegelevad ettevõtjad tegutsevad erinevates piirkondades üle kogu Eesti, on käesoleva koondumise puhul korraldatud jäätmeveo kaubaturu geograafiliseks ulatuseks kogu Eesti territoorium.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006.a määruse nr 69 "Koondumise teate esitamise juhend" § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa.

Käesoleva koondumise menetlemise käigus esitasid korraldatud jäätmeveo valdkonnas tegutsevad ettevõtjad Konkurentsiametile andmed oma 2013.a 9 kuu müügitulu kohta. 2013.a andmetele tuginedes oli Eesti Keskkonnateenused AS-i turuosa korraldatud jäätmeveo kaubaturul [30-40]% ja Radix Hoolduse OÜ turuosa [0-5]%. Koondumise osaliste turuosad kokku moodustasid korraldatud jäätmeveo kaubaturul 2013.a [40-50]% ning seega on tegemist horisontaalselt mõjutatud kaubaturuga.

Radix Hoolduse OÜ tegeleb vähesel määral ka prügikonteinerite rendi ja müügiga, kuid kuna nimetatud äritegevus on nõ tαιendav tegevus ja moodustab vaid väikese osa Radix Hoolduse OÜ müügitulust, ei analüüsita käesoleva koondumise puhul koondumise mõju prügikonteinerite rendi ja müügi valdkonnale.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 3 kohaselt keelab Konkurentsiamet koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu.

KonkS § 13 lg 1 järgi omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi olemasolu eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Sõltumata omandatava ettevõtja turuosa suuruselt ja positsioonist kaubaturul, hindab Konkurentsiamet iga juhtumi puhul eraldi koondumisega tekkivat muutust kaubaturu struktuuris ning selle võimalikku konkurentsi kahjustavat mõju või tendentsi.

Eesti Keskkonnateenused AS / AS Jõgeva Elamu koondumise² menetlemise käigus Konkurentsiametile esitatud andmetele tuginedes oli 2012.a korraldatud jäätmeveo teenuse osutamise valdkonnas Eestis Eesti Keskkonnateenused AS-i turuosa [40-50]% ja Radix Hoolduse OÜ turuosa [0-5]%. Jäätmete kogumise ja veo valdkonnas tervikuna oli Eesti Keskkonnateenused AS-i osakaal [30-40]% ja Radix Hoolduse OÜ osakaal [0-5]%

Korraldatud jäätmeveo kaubaturul osalevad ettevõtjad kohalike omavalitsuste poolt määratud kohas, ajal ja tingimustel. Seega konkurents toimub hankel osalemise hetkel ning ettevõtjad konkureerivad õiguse eest osutada olmejäätmete kogumise ja veo teenust kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil. Nimetatud asjaolust tulenevalt võivad ettevõtjate turuosad kõikuda, sõltudes hankelepingute kestusest ja uute hankelepingute sõlmimisest. Arvestades korraldatud jäätmeveo valdkonna eripära ning lähtudes vajadusest hinnata konkurentsiolukorda ja ettevõtjate seisundit kaubaturul võimalikult ajakohaste andmete alusel, palus Konkurentsiamet käesoleva koondumise menetlemise käigus jäätmekäitlusega tegelevatel ettevõtjatel esitada andmed müügitulu kohta erinevate jäätmekäitlusteenuste lõikes 2013.a 9 kuu seisuga.

2013.a 9 kuu andmeid arvestades oli Eesti Keskkonnateenused AS-i turuosa korraldatud jäätmeveo kaubaturul [30-40]% ja Radix Hoolduse OÜ turuosa [0-5]%. Jäätmete kogumise ja veo valdkonnas tervikuna oli Eesti Keskkonnateenused AS-i osakaal [30-40]% ja Radix Hoolduse OÜ osakaal [0-5]%

Koondumise osaliste suurimaks konkurendiks on Ragn-Sells AS, kelle turuosa korraldatud jäätmeveo kaubaturul oli 2012.a [40-50]% ja 2013.a 9 kuu seisuga [40-50]%. Jäätmete kogumise ja veo valdkonnas tervikuna oli Ragn-Sells AS-i osakaal 2012.a [40-50]% ja 2013.a 9 kuu seisuga [40-50]%

Eeltoodud andmetest on näha, et jäätmete kogumise ja veo valdkonnas tervikuna on koondumise osaliste osakaal 2012.a ja 2013.a olnud samal tasemel, siis korraldatud jäätmeveo teenuse osas on Eesti Keskkonnateenused AS-i turuosa 2013.a langenud, [...] suurima konkurendi, Ragn-Sells AS-i, turuosa on [...].

Konkurentsiameti teabe taotlustele vastanud ettevõtjatest (st koondumise osaliste konkurentidest) üks oli arvamusel, et käesolev koondumine ei mõjuta konkurentsiolukorda jäätmekäitluse valdkonnas, kaks olid arvamusel, et mõjutab vähesel määral ning üks oli arvamusel, et käesolev koondumine mõjutab oluliselt konkurentsiolukorda turul.

Hetkel osutavad Eestis korraldatud jäätmeveoteenust lisaks koondumise osalistele, st Eesti Keskkonnateenused AS-ile ja Radix Hoolduse OÜ-le, Ragn-Sells AS, OÜ Adelan Prügiveod, Osühing Ekovir ja Aktsiaselts Heakorrastus. Asjaolu, et käesoleva koondumise tulemusel väheneb ettevõtjate arv, kes tulevikus konkureerivad omavahel õiguse eest osutada olmejäätmete kogumise ja veo teenust kohaliku omavalitsuse üksuste territooriumidel, nimetati koondumise peamise negatiivse mõjuna Konkurentsiameti teabe taotlustele esitatud vastustes.

---

² Vt eelmine

Seda, kas nimetatud ettevõtja arvu vähenemine omakorda toob antud juhul kaasa konkurentsi olulise kahjustumise, hindas Konkurentsiamet koosmõjus mitmete teguritega. Korraldatud jäätmeveo kaubaturul kuulub kahele ettevõtjale (Eesti Keskkonnateenused AS ja Ragn-Sells AS) valdav enamus kaubaturust. Võrreldes ettevõtjate seisundit kaubaturul, selgus käesoleva koondumise menetlemisel, et 2013.a 9 kuu seisuga on Eesti Keskkonnateenused AS-i turuosa langenud ja Ragn-Sells AS-i turuosa [...]. Seega on Eesti Keskkonnateenused AS-i turuosa käesoleva koondumise otsuse tegemise hetkel väiksem kui eelnevale koondumisele, (Eesti Keskkonnateenused AS / AS Jõgeva Elamu) loa andmise ajal.

Arvestades eeltoodut ning omandatava ettevõtja senist tegutsemisulatust (korraldatud jäätmeveo teenuse osutamist neljas Harjumaa vallas), nii käesoleva koondumise kui Eesti Keskkonnateenused AS / AS Jõgeva Elamu koondumise menetlemise käigus kogutud andmeid tervikuna ja korraldatud jäätmeveo valdkonna regulatsiooni, on Konkurentsiamet seisukohal, et käesoleva koondumise tulemusena ei muutu kaubaturu struktuur sellisel viisil, mis kahjustaks oluliselt konkurentsi. Samuti ei tekita ega tugevda käesolev koondumine turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 tähenduses. Seega ei esine käesoleva koondumise puhul KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

anda luba Eesti Keskkonnateenused AS-i ja Radix Hoolduse OÜ koondumisele.

Otsuse peale võib esitada vaide Konkurentsiameti peadirektorile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras 30 päeva jooksul, arvates käesoleva otsuse teatavakstegemisest.

KonkS § 27 lg 6¹ kohaselt peavad koondumise osalised koondumise jõustama kuue kuu jooksul koondumiseks loa andmise otsuse kehtima hakkamisest arvates. Konkurentsiamet võib koondumise osalise põhjendatud taotluse alusel seda tähtaega ühe korra pikendada kuni ühe aastani.

/allkirjastatud digitaalselt/

Märt Ots
Peadirektor

Konkurentsiameti 03.02.2014.a otsuse nr 5.1-5/14-004 ära kiri on samane originaaliga. Ära kirjast on välja jäetud ärisaladused, vastavad kohad on tekstis tähistatud nurksulgudega.

/Külliki Lugenberg/ 21.02.2014.a